

**Staatsblad**  
van het  
**Koninkrijk der Nederlanden**

(No. 58)      *WET van den 1sten Junij 1865, regelende het geneeskundig Staatstoezigt.*

WIJ WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is, het geneeskundig Staatstoezigt bij de wet te regelen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

§ 1. *Algemeene bepalingen.*

Art. 1.

Het geneeskundig Staatstoezigt omvat:

- a. het onderzoek naar den staat der volksgezondheid en, waar noodig, de aanwijzing en bevordering van middelen tot verbetering;
- b. de handhaving der wetten en verordeningen in het belang der volksgezondheid vastgesteld.

Art. 2.

Het is, onder Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, opgedragen aan:

- a. inspecteurs en adjunct-inspecteurs;
- b. geneeskundige raden.

Des noods worden voor eenig onderdeel van het geneeskundig Staatstoezigt tijdelijk of voortdurend bijzondere inspecteurs door Ons aangesteld.

Art. 3.

De ambtenaren, genoemd in art. 2 a, de leden en de plaatsvervangende leden van de geneeskundige raden worden door Ons benoemd en ontslagen.

Art. 4.

Bij de aanvaarding hunner betrekking leggen de geneeskundige ambtenaren in handen van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, de leden en plaatsvervangende leden der geneeskundige raden in handen van den geneeskundigen inspecteur, den volgenden eed (belofte) af:

“Ik zweer (beloof), dat ik de verplichtingen, verbonden aan de betrekking van inspecteur (adjunct-inspecteur, lid, plaatsvervangend lid van den geneeskundigen raad) naar behooren en getrouw vervullen zal.

Zoo waarlijk helpe mij God Almagtig!” (“Dit belooft ik.”)

#### Art. 5.

De geneeskundige ambtenaren, de leden en de plaatsvervangende leden van de geneeskundige raden, mits deze voorzien zijn van eene magtiging van den geneeskundigen inspecteur der provincie, zijn bevoegd, alle openbare gebouwen, scholen, gestichten van liefdadigheid, slaapsteden en fabrieken of andere werkplaatsen, kazernen en gevangenissen binnen te treden, teneinde zich zooveel mogelijk bekend te maken met dan toestand en de inrichting dier gebouwen in het belang der gezondheid. Die bevoegdheid kan echter niet uitgeoefend worden dan in bijzijn hetzij van den kantonregter, hetzij van het hoofd of een der leden van het gemeentebestuur of van een commissaris van politie, wanneer moet worden binnengetreden in de in het vorig lid bedoelde gebouwen of gedeelten van gebouwen, voor zooveel die niet openbaar zijn.

Van dit binnentreden en van de redenen, die daartoe geleid hebben, wordt door hem, die krachtens bovenstaande bepaling daarbij tegenwoordig is geweest, binnen twee maal 24 uren proces-verbaal opgemaakt en aan den ingezeten, wiens woning is binnengetreden, in afschrift medegedeeld.

Weigering van toelating of feitelijke verhinderd van dat onderzoek wordt gestraft met eene boete van f 25 tot f 75.

#### Art. 6.

De in het voorgaand artikel genoemde personen zijn bevoegd, van overtreding der wetten en algemeene, provinciale of plaatselijke verordeningen, ter bevordering der volksgezondheid vastgesteld, proces-verbaal op te maken. Zij zenden de processen-verbaal aan het openbaar ministerie. De adjunct-inspecteur, de leden en plaatsvervangende leden van den geneeskundigen raad zenden te gelijker tijd afschrift daarvan aan den inspecteur.

#### Art. 7.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken roept ten minste éénmaal 's jaars de inspecteurs, en zoover hij dit noodig oordeelt de adjunct-inspecteurs bijeen, ter overweging der aangelegenheden, aan het geneeskundig Staatstoezigt onderworpen.

Hij is bevoegd, andere deskundigen met raadgevende stem tot deelneming aan die bijeenkomsten uit te noodigen.

Hij is voorzitter in die bijeenkomsten. Bij afwezigheid wordt hij vervangen door dengene, dien hij daartoe aanwijst.

#### Art. 8.

Hij geeft Ons jaarlijks een verslag, aan de Staten-Generaal mede te deelen, van de bevindingen en handelingen van het geneeskundig Staatstoezigt. Dit verslag wordt door den druk openbaar gemaakt.

#### § 2. *Van de geneeskundige ambtenaren.*

#### Art. 9.

De geneeskundige ambtenaren, in art. 2a genoemd, genieten eene vaste bezoldiging en vergoeding van bureau-, reis- en verblijfkosten uit 's Lands kas.

Zij oefenen de geneeskunst of artsenijsbereidkunst niet uit en bekleeden zonder Onze toestemming geene andere bediening.

Art. 10.

Voor eene, of voor meer provincien te zamen, wordt een geneeskundige inspecteur aangesteld. Deze is, binnen dien kring, belast met de regeling van al de werkzaamheden, aan het geneeskundig Staatstoezicht verbonden. Hij is lid en voorzitter van den geneeskundigen raad.

Art. 11.

De geneeskundige raad, diens leden en plaatsvervangende leden en secretaris staan hem in de vervulling zijner taak bij. De geneeskundige adjunct-inspecteurs, binnen zijnen kring aangesteld of tijdelijk werkzaam, zijn aan hem ondergeschikt.

Art. 12.

Hij is bevoegd den geneeskundigen raad en commissien van leden of plaatsvervangende leden uit dien raad ter behandeling van bepaalde onderwerpen bijeen te roepen, zoo dikwijls hij dit noodig oordeelt. Hij is bevoegd andere deskundigen met raadgevende stem tot deelneming aan die bijeenkomsten uit te noodigen.

Art. 13.

Hij benoemt zoo vele commissien als hij noodig oordeelt, bestaande uit twee leden of plaatsvervangende leden van den geneeskundigen raad, één geneeskundige en één apotheker, aan welke wordt opgedragen het visiteren van de apotheken, van de winkels der droogisten en van den voorraad van geneesmiddelen en werktuigen, bestemd voor koopvaardijochepen.

Deze commissien zenden hem de verslagen van hare bevinding, de processen-verbaal door haar opgemaakt, en, waar noodig, de afgekeurde geneesmiddelen, of werktuigen, met een advies omtrent de noodzakelijkheid en tijdsbepaling voor eene hervisitatie der onvoldoend bevonden apotheken.

Het onderzoek van de afgekeurde of verdachte geneesmiddelen of werktuigen, en de hervisitatie worden, op uitnoodiging van den inspecteur, verrigt door drie leden of plaatsvervangende leden van den geneeskundigen raad, één geneeskundige en twee apothekers, door den inspecteur hiertoe aangewezen.

De leveranciers van de geneesmiddelen, die onderzocht worden, mogen geen deel van eene commissie tot onderzoek van die geneesmiddelen uitmaken.

Art. 14.

De inspecteur deelt, met of zonder medewerking van den geneeskundigen raad, zijne opmerkingen en voorstellen aan Gedeputeerde Staten der provincie en burgemeester en wethouders der gemeenten mede.

Deze besturen treden wederkeerig met hem in overleg omtrent alles wat tot de volksgezondheid betrekking heeft.

Waar en zoover plaatselijke verordeningen zorg voor de volksgezondheid ten doel hebben, geven de gemeentebesturen kennis van de genomen maatregelen aan den inspecteur.

Art. 15.

De gemeentebesturen zenden hem maandelijks, en bij meer dan gewone sterfte, op zijn verzoek, wekelijks,

eene opgave der in hunne gemeenten overledenen, volgens een daartoe door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken voorgeschreven model.

Zij geven hem kennis van de vestiging, het vertrek, het overlijden en, zoo veel hun bekend is, van het nederleggen der praktijk door eenen geneeskundige, eenen apotheker of eene vroedvrouw in hunne gemeente.

Art. 16.

Bij het ontstaan van eene de volksgezondheid bedreigende of buitengewone sterfte veroorzakende ziekte, geeft de inspecteur hiervan berigt aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, aan Gedeputeerde Staten zijner provincie, en aan de geneeskundige inspecteurs der aangrenzende provincien.

Hij maakt zich persoonlijk bekend met den aard der ziekte en beraamt met de bevoegde autoriteiten en geneeskundigen dit noodige maatregelen.

Art. 17.

Hij viseert kosteloos de bewijzen van bevoegdheid van hen, die zich binnen zijnen kring als geneeskundige of apotheker, hulpapotheker of vroedvrouw vestigen.

Art. 18.

Hij vergezelt den officier van justitie bij zijn bezoek in de krankzinnigen-gestichten.

Hij kan dit, bij verhindering, opdragen aan een lid of plaatsvervangend lid van den geneeskundigen raad.

Art. 19.

Jaarlijks geeft hij, vóór de maand Mei, aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken en aan Gedeputeerde Staten zijner provincie verslag der werkzaamheden van het geneeskundig Staatstoezigt over het afgelopen jaar.

Art. 20.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken wijst aan de geneeskundige adjunct-inspecteurs hunnen werkkring aan, en bepaalt de verrichtingen, waarin zij den inspecteur kunnen vervangen.

De adjunct-inspecteurs hebben binnen dien werkkring gelijke bevoegdheid als de inspecteurs.

§ 3. *Van de geneeskundige raden.*

Art. 21.

Voor ééne, of meer provincien te zamen, wordt een geneeskundige raad benoemd, zamengesteld, behalve uit den geneeskundigen inspecteur, uit den geneeskundigen adjunct-inspecteur binnen dien kring gevestigd, uit minstens zes en hoogstens tien geneeskundigen, minstens twee en hoogstens zes apothekers en één rechtsgeleerde, als leden.

Wij behouden Ons voor, aan dien raad andere personen als leden toe te voegen.

Door Ons worden zoo vele plaatsvervangende leden benoemd als Wij noodig oordeelen.

Bij elken raad wordt jaarlijks door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken een secretaris benoemd, die, tenzij hij lid mogt zijn, geen regt van stem heeft.

Art. 22.

De geneeskundige raad wordt minstens twee maal 's jaars door den voorzitter bijeengeroepen. Hij wordt mede door hem bijeengeroepen, wanneer dit door meer dan de helft der leden van den raad schriftelijk, met opgave van redenen, wordt verzocht.

De vergadering wordt in het openbaar gehouden.

De deuren worden gesloten, wanneer drie leden dit verlangen of de voorzitter het noodig keurt.

De vergadering beslist, of met gesloten deuren zal worden beraadslaagd.

Over de punten, in besloten vergadering behandeld, kan daarin ook een besluit worden genomen.

In de vergadering wordt mededeeling gedaan van de handelingen van het geneeskundig Staatstoezigt en wordt aan elk lid de gelegenheid geopend, daarover zijne meening kenbaar te maken.

Art. 23.

De geneeskundige raad is bevoegd, binnen den kring waarvoor hij is aangesteld, corresponderende leden te benoemen.

Deze deelen aan den raad en aan de geneeskundige ambtenaren alle noodige of gevraagde inlichtingen betreffende het geneeskundig Staatstoezigt mede.

Art. 24.

De leden en plaatsvervangende leden van den raad ontvangen vergoeding van reis- en verblijfkosten en, voor zoover zij niet behooren tot de geneeskundige ambtenaren, vacatiegeld voor de vergaderingen die zij bijwonen, en voor de werkzaamheden in art. 13 genoemd.

De secretaris ontvangt vergoeding voor bureaunkosten, en geniet eene vaste toelage uit 's Lands kas.

Art. 25.

De leden van den raad worden voor drie jaren benoemd. Jaarlijks treedt, zooveel mogelijk, een derde gedeelte van de leden af. De aftredende leden zijn niet dan na een jaar weder benoembaar, doch kunnen tot plaatsvervangende leden benoemd worden.

De plaatsvervangende leden worden voor den tijd van drie jaren benoemd. Aftredende, zijn zij dadelijk weder benoembaar.

Art. 26.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken bepaalt de plaats van vestiging der geneeskundige ambtenaren en van de vergadering der geneeskundige raden, stelt de roosters van aftreding vast en regelt de plaatsvervanging der geneeskundige ambtenaren en der leden van de geneeskundige raden.

§ 4. *Overgangsbepalingen.*

Art. 27.

Bij de invoering dezer wet houden de provinciale commissien van geneeskundig onderzoek en toezigt en de plaatselijke commissien van geneeskundig toezigt op te bestaan.

Art. 28.

De waarneming der werkzaamheden dier commissien, waarin bij de wet of bij wettelijke verordeningen niet op andere wijze is voorzien, wordt door Ons geregeld.

Art. 29.

De bestemming der archieven, gelden en andere voorwerpen, die onder het beheer zijn van de provinciale commissien van geneeskundig onderzoek en toezigt, wordt door Ons geregeld.

Art. 30.

Deze wet treedt in werking vóór of op den 1sten Januarij 1866.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Collegien en Ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 1sten Junij 1865.

WILLEM.

*De Minister van Binnenlandsche Zaken,*  
THORBECKE.

Uitgegeven den *tweeden* Junij 1865.

*De Minister van Justitie,*  
OLIVIER.